

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zschkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Törzsőrmesterjelöltek kiképzése.

Irta: Egy jövődbeli szárnyparancsnok.

Ezen cím alatt a Csendőrségi Lapok folyó évi 2. számában egy közlemény jelent meg „egy hevesmegyei-tollából”.

A cikk megszivlelni való kérdést tárgyal, de — engedjen meg érte, nem tudom, hogy kicsoda — egy kis æstbetikei hibában leledzik.

Meg vagyok arról győződve, hogy a cikk íróját nem es és önzetlen cél ösztökélte annak megírására s bizonyára távol állott tőle a felsőbbeségek intézkedéseinek s az utasítások kritizálásának még csak a gondolata is. Azt hiszem, hogy „hevesmegyei”-ink, felbuzdulva a csendőrtovábbképző és altiszt iskolá eszményén, a törzsőrmesterjelöltek kiképzését hasonló módon gondolja megoldani, de mint említém, egy kis szépséghibával oldotta meg a kérdést.

Kritizálni — bizonyos határokon belül — tulajdonképpen mindenképpen szabad s egy a maga helyén és idején mondott kritika éppen olyan egészséges, mint teszem fel a parlamentben egy egészséges ellenzék működése. Csakhogy nem szabad szem elöl téveszteni azokat a bizonyos korlátokat és azt, hogy a ki kritikát gyakorol, annak el kell készülnie arra is, hogy megkritizáltatik. Csakhogy annak az előbbi „csakhogy”-nak betartása vajmi nehéz és kényes. Új kérdéseket és eszméket is szabad kinek-kinek felszínre vetni; hiszen ez a testület javára és előnyére szolgál; de itt is meg kell tartani azokat a bizonyos korlátokat, mert az ember „neki megy” az akadálnak aztán megüti magát; arra pedig nincs szükség.

Distingváljunk már most, hogy miből is áll az a bizonyos szépséghiba s én „hevesmegyei” barátom helyében, hogyan is irtam volna arról a kérdésről?

Én, ha valamit valakitől ki akarok eszközölni (s azt írásban teszem), akkor *legelőször* megírom, hogy mit akarok. Azután, hogy *hogyan* akarom azt elérni. Azután sorolom fel azokat az okokat, a melyek engem erre készítettek. A kérdéses cikk pedig éppen megfordítva tárgyalja a kérdést.

Ha jól értettem meg ugyanis a cikkben foglaltakat, ő a törzsőrmesterjelölteknek — bizonyos időközökben —

egy központban, mondjuk Budapesten való kiképzését tartja üdvösebbnek a jelenlegi kiképzési rendszernél, többek között azon oknál fogva is, mert szerinte így elkerülhető lenne a rangsor meghatározása körüli határozatlanság. A felvetett eszme sok megszivlelni való tartalmaz: aláírom. Csakhogy én ezt más formában adtam volna az irányadó köröknek tudomására.

Én, mint már említém, először körülbelül így irtam volna: „szükségesnek és kívánatosnak tartanám a törzsőrmesterek központi kiképzését, mert ime a nagyvárad csendőrtovábbképző iskola minden varakozáson felül bevált s ehhez hasonló módon lehetne — természetesen miniaturbana a törzsőrmestereket kiképezni”. Ezzel keztem volna körülbelül a cikket.

Azt például már nem irtam volna, hogy „az sem elfogadható nézet, hogy a törzsőrmester csak „segéd” szolgálatot teljesít.” Ki állította ezt? Senki. Azt hiszem senkisé is zárkózik el annak a beismerése elöl, hogy a törzsőrmester igenis egy igen fontos szerve intézményünknek, a kinek minél szélesebb alapon és intenzívebb módon való kiképzése édes mindnyájunk érdeke.

Ezután megjelöltem volna azokat a módokat és eszközöket, a melyek segítségével a kérdést megoldani vélem. Természetesen elsősorban tekintetbe és figyelembe vettem volna a nemrég újból összeállított, kiadott s a cikk írója által is említett szervei határozványok a csendőrszámtanácsosok, számvivőtisztek, számvivőtiszt-helyettesek és csendőrtörzsőrmesterek számára című szolgálati könyv idevonatkozó rendelkezéseit, mert szerényteleuség nélkül lehetlenség feltételezni, hogy azok a körök, a melyek hivatva vannak a kérdés bivalatos tárgyalására, a határozványok összeállításakor ne latolgatták volna a legalaposabban a vizsga anyagának súlyát és terjedelmét.

Igy rájöttem volna arra is, hogy az intéző köröknek bizonyára volt valami okuk arra, hogy a vizsgaanyagot szükre szabják.

És még egyet. Én ilyen kérdést nem tárgyalnék nyilvánosan, hanem, ha eléggé meg tudom indokolni, hivatalos felterjesztéssel élnék. Így azután a jövődbeli szárnyparancsnoknak sem lenne alkalma, hogy jövődbi törzsőrmesterének kiképzése érdekében lándzsát törjön.

Első magyar vill. oróro berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocska és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olesón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

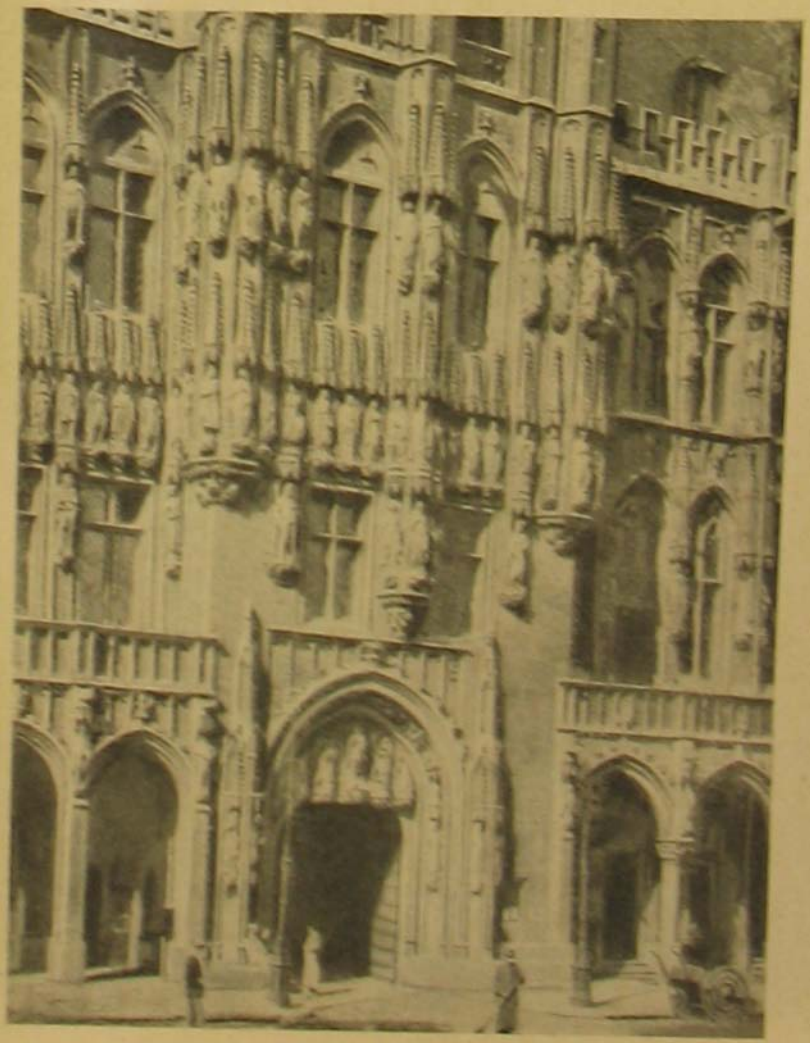
STOWASSER JÁNOS

osás-árl és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocska és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Az V. Károly császár által épített királyi lak.

A városháza főkapuja.

Brüsszeli képek.

gazdászati ügy lebonyolítása, mert egy hiba e téren ép oly kellemetlenségekkel járhat, mint egy ügy felületes elintézése.

De nem ezért fontos dolog a törzsörmeisterjelöltek alapos kiképzése, hanem fontosságot kell ennek tulajdonítanunk azért, mert egész gazdaságkezelésünk belyes, a szolgálat és a közjónak megfelelő elintézése alapos, pontos és lelkiismeretes munkaerőket feltételez, a melyeket csak czeltudatos oktatás révén nevelhetünk.

A szárnynál alkalmazott törzsörmesterek működését cikkiró éppen csakhogy érinti, pedig az elég bálás tér arra, hogy a szárnyszámvivők kiválóan fontos szolgálatát — ha a kérdés már felvetett — e helyütt is kellően méltassuk.

A hivatása magaslatán álló szárnyszámvivő nemcsak nagyon könnyit szárnyparancsnoka helyzetén, hanem bizony sok esetben a szárnyparancsnok jobb keze! Vegyük csak azt az esetet, a mikor szárnyparancsnoki változás van s a szakaszparancsnok is csak rövid ideje van a szárnynál! Ki ismeri jobban az egész szárny viszonyait ilyenkor, mint a törzsörmeister, a kinek évek bosszu során át ugyeszlóval minden nap alkalmá van betekinteni a szárny közbiztonsági viszonyaiba is, ismer minden egyes esendőt, egyszóval tisztában van a szárny egész állapotával?

A szárnyszámvivő állása — a mint látjuk tebát — első sorban *»bizalmi«* s ép ezért minden tekintetben egy olyan állás, a melynek fontosságáról vezető köreink is meg vannak győződve s ennek tudható be az, hogy a szárnyszámvivő áthelyezése a ritkaságok közé tartozik.

De *»becsületbeli«* kötelességei is vannak a törzsörmestereknek. Pontos és lelkiismeretes munkálkodásával nem csak a saját, de mások becsületét is megóvjá s ez oly feladat, a melyet megoldani csak olyan ember képes, a kinek helyén van egyaránt az esze és szive is.

A törzsörmeisteri tanfolyam anyagának részletezett módon való kibővítése ellen lényegesebb észrevételem nincs, mert az az általános műveltség és tájékozottság előmozdítását czélozza, mindenesetre számolnunk kell azonban a kiképzésnél altiszti karunk teherbíró képességével is és jobb inkább kisebb és a törzsörmeister szolgálatával közvetlen szerves összefüggésben álló tananyagot alaposan és a legnagyobb részleteességgel előadni, mint alárendeltebb jelentőségű — már nagyjában amugy is átvett — tananyaggal lefoglalni azt az amugy is, szolgálatunk különlegessége és a létszámviszonyaink folytán aránylag rövidre szabott időt, a mely a törzsörmeisteri tanfolyamra előirányozva van.

Nem írom azonban alá cikkiró azon nézetét, a mely szerint a jelenlegi kiképzés céljának nem felel meg.

Teljesen mindegy akár központilag, akár a jelenlegi rendszer szerint lesznek törzsörmeisterjelöltjeink kiké-

pezve, mert az anyag minden kerületnél egyforma; utasításaink egyöntetűek, önkényes magyarázatnak helye nem lehet, mert vitás esetekben előljáróink vannak hivatva dönteni; a gazdaságkezelési szolgálat, a közbiztonsági szolgálatához hasonlóan az egész országban egyöntetűen lesz ellátva, ennél fogva az oktatás is csak egy és ugyanaz lehet.

De tárgyi nehézségei is vannak egy központi tanfolyamnak. Honnan vegyük a tanerőket, a mikor a kerületek székhelyén az egész tisztikar elegendően el van foglalva s fizikailag nincs annyi ideje, hogy az előadásra kellően előkészülhessen? Mert egész más 3—4 embert kiképezni, mint 30—40-et. Ugy volna értelme, ha külön tanerők állanak rendelkezésre. A magas belügyminiszterium mindig áldozatkész volt és a míg oly kiváló egyéniség intézi ott a magyar csendőrség ügyeit, mint hindí Szabó László min. tanácsos ur ő méltósága, reményünk lehet, hogy egykor a központi kiképzés is napirendre kerülhet még.

A rangsor szabatos összeállítását pedig bizza cikkiró nyugodtan az illetékes körökre, a kiknek az nagy fejtörést nem okoz.

Végül még csak annyit: czélszerű lett volna megmondani, mik azok a kisebb ügyek, a melyekkel a szárnyparancsnok fizikailag kénytelen foglalkozni?

Haladunk, fejlődik testületünk s legyen nyugodt a cikkiró, a fejlődés magva el van már vetve ebbe a nem *»mellék«*, hanem *»egyenrangú«* talajba s erősen hiszem, hogy idővel erőteljes, terebélyes fává növi ki magát.

A világitás helyszini szemléknél és kutatásoknál.

Irta: Anuschat Erich tanár. A H. Gross-féle Archivumból átdolgozta: ***

Már többszörösen rámutattak arra, hogy mindennemű bűncselekmények kiderítése sokszor csekély nyomok felállításától függ.

A legkisebb fröcsesenyések és foltok, repedések, szakadások, karczolások, ujjlenyomatok s számtalan egyéb csekélységek sokszor a legfontosabb felvilágosításokat szolgáltatják. Igaz ugyan hogy ily dolgok utáni keresgélés rendszeren időrabló fáradság, annál is inkább, mert a legfontosabb nyomok sokszor éppen ott bukkannak elő, hol azt a legkevésbé gondoltuk volna. Ezen nyomok részben egyáltalán csak a görcső által fényképezéssel vagy vegyi úton tehetők láthatóvá, részben pedig a szem által csak megfelelő világitás mellett vehetők észre.

Erre azonban még mindig keveset ügyelünk s így gyakran megtörténik, hogy különféle fontos nyomokat csak akár véletlen, akár biztos támpontok által követelt szorgosabb kutatás során eszközölt második vagy

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkesebb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Brüsszel. — A czéhek házái.

a harmadik szemrevételezésnél találunk meg. Hány esetben marad azonban egészen el ez a második vagy harmadik szemrevételezés s mily nagy azon esetek száma, melyekben a nyomok egyáltalán nem fedeztetnek fel? Főképpen lényegtelennek tetsző bűncselekményeknél ezen esetek bizonyára sokkal gyakoribbak mint a bogyan azt egyesek gondolnák.

Ügyanez fontos bünyekek feltalálására is mérvadó. Hányszor történik meg az, hogy fogytékos világítás következtében egy gombot, egy szálkát, egy papirdarabkát, egy töltényfojlást vagy egyéb kis tárgyat a szem nem vesz észre s arra csak ismételt szemrevételezés s kutatás során akadunk rá.

A közbiztonsági közeg számára, mind azon esetben melyben „valamit látnia kell”, legyen az helységek, tartályok vagy személyek átkutatásánál, vagy valamely tárgy csupán tájékoztató megszemlélésénél, azon szükség merül fel, bogy lebetőség szerint célirányos világításról gondoskodjék.

Sokszor elegendő, bogy a megszemlélendő tárgyat egy minél erősebb fényforrás sugározza be, sokszor azonban szükséges, kivált vérfröccsenéseknél, finom csorbáknál, stb. bogy a fényforrás az illető tárgyat vagy helyet egy bizonyos szögben találja.

Bár tulajdonképpen természetes az, bogy ott, hol valamit látni akarunk, mindenek előtt elegendő világosságra van szükségünk, mégis elég sok oly eset történik, melyben helyek vagy tárgyak második vagy harmadik megvizsgálásánál oly fontos nyomok találhatnak, melyek az első vizsgálatnál figyelmünket kikerülték s még egyszer

legyen felemlítve, bogy milyen gyakran történnek esetek, bogy ott, hol valamely oknál fogva a második vagy harmadik vizsgálat abban maradt, fontos nyomokat vagy tárgyakat egyáltalán nem találunk meg!

A fennforgó esetre nézve a legelőnyösebb, ha derűs nappali világítás, lebetőleg napfény áll rendelkezésre.

Sokszor azonban ez sem elegendő, különösen, bogy ha a megszemlélendő tárgyak „nem mozdíthatók”, azaz, ha helyzetüket nem tudjuk, vagy ha azt nem szabad megváltoztatni. Ez esetben a tárgyak nincsenek sohasem teljesen megvilágítva s a fény csak bizonyos fok alatt esik a legvilágosabb részekre is, úgy, bogy sokszor lebetetlen finom hasadékokat, karczolásokat, vérfröccsenéseket stb. — melyek más világításnál tisztán kivehetőek volnának — észrevennünk.

Ily esetben — ha mesterséges világítást nem akarunk vagy tudunk használni — egyszerű módon egy tükör által segíthetünk magunkon.

Egy tükör lebetővé teszi, bogy a fényt tetszés szerinti szög alatt vetítsük és bogy elegendő módon megvilágítsuk azon helyeket is, melyeket a fény nem talált. A célnak egy homoru (pl. borotváló) tükör a legjobban megfelel, mert ez egyszerűen a fényt hatályosabbá teszi, kivált napfénynél, azonban egy közönséges zseb- vagy kézi tükör is elegendő.

Erdőben, fák kergének megvizsgálásakor egy ily tükör már kitűnő szolgálatokat tett. A lombhozaton keresztül törő napfény a fákat oly egyenlőtlenül s szabálytalanul világította be, bogy rendszeres keresés lebetetlen volt. Egy kis kézitükörrel sikerült azonban minden egyes

kérdésben levő fának egész kergét pontos vizsgálat alá vonni s oly helyeken, hol rendes világítás mellett semmi sem volt látható, vérfröccsenések fedeztetek fel.

A legtöbb esetben azonban a természetes világítás egyáltalán nem elegendő. Homályos téli napokon egy helyszíni szemle még szabadban is, mesterséges világítás nélkül alig vibető keresztül. Zárt helyiségekben az ablakokon beeső fény még a nyár déli óráiban is ritkán elegendő, azon gyakori esetekről nem is szólva, melyeknél szemrevételezések és kutatások éjjel válnak szükségessé.

Mindezen esetekben a mesterséges világításhoz kell fordulnunk. Ez legtöbbször meg is történik, de hogyan! Rendesen, kivált ha a szemrevételezésnek vagy kutatásnak nem tulajdonítunk nagy fontosságot, egyszerűen egy gyufát gyújtunk meg, ha szükséges egy másodikat és harmadikat, egy egész skatulya tartalmáig. Ezen eljárás azonban különböző irányokban aggodalomra ad okot s csak a legvégső szükség esetén volna alkalmazandó.

A gyufa által adott világosság felette gyenge s igen rövid ideig tart, úgy hogy rendszeres kutatás lehetetlen.

Ehhez még rendszeren le is esik az elszenesedett fej s ez, valamint a gondatlanul eldobott leégett fécseka végzetes tévedésekre adhat okot, ha tudniillik azon lehetőség forog fenn, hogy a tettes szintén gyufát használt.

Tűzveszélyessége miatt végül a gyufa használata égő vagy robbanó anyagok közelében egészen mellőzendő. Szabadban pedig egyáltalán nem használható, mert a legcsekélyebb légáramlat lángját eloltja.

A gyertyának szintén az a hátránya, hogy tűzveszélyes s hogy léghuzamban elalszik s a lecsepegő viasz, stearin stb. még tévedéseket is okozhat. Végül vele szűk sarkok rendszeren nem világíthatók be s szintén csak gyenge fényt ad.

Egy jól égő petróleumlámpa sokkal jobb szolgálatot tesz. Világítása a gyertyák és gyufákénál fényesebb s a léghuzamnak jobban ellenáll, kevésbé tűzveszélyes s nem hagy hátra megtévesztő nyomokat.

Igaz ugyan, hogy nagysága miatt szűk sarkok s lyukak bevilágítását nem teszi lehetővé, azonban ily esetben úgy mint a napfényénél itt is egy tükör alkalmazása segít a bajon.

Nézetem szerint bűnügyi célokra a legjobb fényforrás a modern kerékpár és gépkocsi acetylen lámpája. Fénye oly kiválóan hatályos, hogy az egy petróleumlámpa fényével sem hasonlítható össze, könnyen kezelhető s különösen azt is megengedi, hogy fénye tetszés szerinti szögben alkalmazható, ami vérfröccsenések, csorbanyomok stb. feltalálásánál lényeges fontosságú. Végül (legalább a jól szerkesztett minta) a legrosszabb időnek is ellentáll, nagyobb területek rendszeres átvizsgálását lehetővé teszi s használata is, — kivált sza-

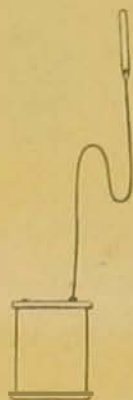
badban eszközözendő helyszíni szemléknél — igen előnyös.

Hátránya, hogy nagysága miatt állandóan bizony nem bordonozható. Oly esetekben melyeknél elegendő idő áll rendelkezésre s főbenjáró esetekben azonban mindig megszerzendő volna.

A legtöbb esetben az egyes közbiztonsági közegnek — kivált rövidebb munkáknál — a már évek óta forgalomban levő villanyos zseblámpa ugyanazon szolgálatokat teszi igaz ugyan, hogy világító ereje az acetylen lámpáé mögött áll s az kevesebb ideig is tart, e helyett azonban igen könnyen kezelhető, minden zsebben elhelyezhető s állandóan kész a használatra; melleleg felemlítjük, hogy ezen előnye miatt ezen lámpa újabb időben a hívatásos betörők állandó felszerelési tárgya. A beszerzési költség mérsékelt. Az 1. ábra szerinti kicsi lapos alakban 2—3 koronáért teljesen használható minő-

1. ábra.

2. ábra.

ségben kapható. Azáltal hogy világító erejük minden erősebb használat után hamar elfogy s így a telep ily használat után mindég megújítandó s a körtét is gyakran ki kell cserélni, kissé drága ugyan, miután azonban úgy a villanytelepek mint a körték manapság már igen olcsók, nagy kiadásról nem lehet szó.

Nagyobb villanyos lámpák 15—25 koronáért különböző nagyságban, csőalakban állíthatnak elő. Világító erejük ugyan erősebb s tartósabb mint a kisebb lámpáké, de természetszerűleg nagyobbak is s így nehezebben kezelhetők.

Egy igénytelen kis segédeszköz beszerzése által a lámpa értékét tetemesen lehet emelni. (1. ábra.) Mint az ábrából kivehető, áll ez egy üvegcsőből, melynek egyik végében a körte nyert elhelyezést, míg a másik vége úgy van berendezve, hogy a cső a lámpába becsavarható legyen. A cső 1 cm. vastag és 10 cm. hosszú. Ezen műszernek az a rendeltetése, hogy oly helyeken, melyek rendszeres világítással meg nem világíthatók, az orvosi vizsgálatot különösen torokhajoknál lehetővé tegeje.

A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!
Minden csendőr, ki órát, ékszeri, gramofont vagy bármily más értékes tárgyat vásárolni, nálatkövetkezők bevizsgálásához: 40 kor.-ig napi 4—5 kor., 40 kor.-ig napi 5—6 kor., 80 kor.-ig napi 7—8 kor., 100 kor.-ig napi 9—10 kor., 150 kor.-ig napi 12 kor., 200 kor.-ig napi 18 kor., Ezen felül egyes esetekben, az óráknál 10 évi járátás, feltétlen vizsételleges kiszámlálása. — 1 gramofon kitűnő kivitelű, 20 darabos, 10 nagydiapla lemezzel, 100 (töve), portmentesen 100 kor., napi 8 kor., részletekben. Több rendelésnél szivesen házhoz jövök, miután évi bérletjegyem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórás és műtővis
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

A toroklámpa a legszűkebb sarkok és lyukak megvilágítását teszi lehetővé, sőt azzal nagyobb kulcslyukak belseje is részletesen megvizsgálható, úgy mint szűk tartályok, tokok, puskacsövek, kálybák, földlyukak, hasadékok a butorzatban, szóval mindazon helyek, melyekbe a rendes fényforrások kellően be nem hatolhatnak.

Utóbbi időben a toroklámpának még egy mintája jött forgalomba, mely számtalan esetben még jobb szolgálatokat tehet. (2. ábra.) Ezen minta még mélyebb behatolást enged meg s lehetővé teszi, hogy puskacsövek, szűk csövek belseje s hasonló tárgyak részletesen megvizsgálhassanak.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A leleplezett sarkutazó.

Az éjszaki sark felfedezésének történetében, abban a négy száz éves nagy küzdelemben, melyet nagy tehetőségű, csodás bátorságú tudósok és sarkutazók folytattak, hogy meghódítsák a magas éjszak nagy jégbirodalmát: páratlanul áll Cook orvosnak az esete. A korábbi sarkutazók ugyanis, ha sikerekről számoltak is be: sohasem lépték át az igazság határát, sohasem hirdették azt, hogy magasabbra hatoltak annál a szélességi foknál, melyet valóban elértek. Pedig az ellenőrzés a régebbi időben még százszorta nehezebb volt, mint napjainkban s a nagy éjszaksarki birodalom csak úgy élt az emberek gondolatvilágában, mint a mesék országa.

Az igaz, hogy ezek az emberek nemcsak tudósok, de becsületes gondolkodású, nyílt jellemű férfiak is voltak, a kik tartoztak a tudománynak és tartoztak önmaguknak annyival, hogy a valót, a tiszta igazságot mondják. Még sohasem történt, hogy a későbbi sarkutazók megczáfolták volna a korábbi utazók kijelentéseit. A sarkutazókba vetett általános, nagy bizalom okozta is azt, hogy midőn Cook azt táviratozta, hogy elérte az éjszaki pólust: a világ gondolkodás nélkül hitelt adott szavainak.

A szórványosan felhangzó tiltakozást elnyomta a mámoros lelkesedés moraja s Cooknak olyan ünneplésekben volt része, mint a világverő hadvezéreknek. Sőt még nagyobb. Mert a világot leigázni lehet egy rettenthetetlen, fegyelmezott és óriási hadsereggel, de eddig ismeretlen világot meghódítani ezer veszély és hatalmas küzdelmek között, felhatolni egy olyan birodalomba, hol az elpusztulás minden pillanatban bekövetkezhetik: ez felemelőbb, nagyszerűbb a cézároknak tetelénél. S mindenesetre áldásosabb az emberiségre nézve.

A történelem beszámol róla, hogy koronás fők hullottak porba a nép hatalmas ítéletének sulya alatt s a nemzet bálványai töltötték életüket örök számkivetésben. De egyetlen embernek a bukása nem szálnalmasabb és viaszatasztóbb, mint a Cooké, a ki önmagát fujta fel nagygyá s a kinek csak gyászos szereplése marad örökre a felfedezések történetében.

Most már nincs kétség benne, hogy Cook egy közönséges «faker» (csaló), a ki becsapta a világot s ma egy világbotrány központjában áll. Mint megirtuk George H. Dunkle, életbiztosítási-ügypök és August Vedel Loose, tengerészkapitány leplezték le Cook orvost. Mindkét embernek a vallomása a «New York

Brüsszel. — A Saint-Gudule templom.

Times» hasábjain jelent meg s ezek a vallomások majdnem teljes három oldalt töltenek be a nevezett lapban. Közöljük belőle az érdekesebb részleteket.

Dunkle vallomásában ezeket mondja:

Cook orvossal október 17-én találkoztam először a Waldorf-Astoria szállodában. Az orvossal való megismerkedés gondolatára az vezetett, hogy a legnagyobb képtelenségek tartottam, hogy ő elérte az éjszaki sarkot. Gondoltam tehát, hogy szüksége van olyan emberre, a kinek a csillagászatban és földrajzi felmérésekben nagy jártassága van, mivel tudtam, hogy Cook orvosnak bizonyítékokat kell terjesztenie a kopenhágui tudományos akadémia elé.

Mielőtt az orvost felkerestem, többször tanácskoztam Loose kapitánnyal, a ki gyakran felkeresett a Nassau Streeten levő irodámban. Ő előtte is kifejezést adtam hitetlenségemnek, mire ő legyintett a kezével és azt mondotta, hogy ő sokkal jobb felmértéket tudna készíteni azoknál, mint a milyeneket Cook vett fel s melyeket a «New York Herald»-ban olvasott. «Talán lehetne rajta segíteni,» mondotta a kapitány és én elhatároztam, hogy ajánlatot fogok tenni Cooknak.

Október 17-én délután 4 óra 30 percz volt, midőn Cook orvoshoz felmentem. A tizedik emeleten lakott, az 1095. sz. szobában. Midőn beléptem, gratuláltam neki a nagy sikerhez s azon reményemnek adtam kifejezést, hogy a sok támadás, mely a sajtó egy bizonyos részében éri, nem háborgatja meg a nyugalmában. Ő mosolyogva felelte, hogy esekélyesség az egész s nemsokára készen lesz azon elbeszéléssel, melyet Kopenhágába fog küldeni.

Aztán azt kezdtem fejtegetni, hogy a nagy munkául nem volna-e szüksége egy tapasztalt s nagy tudományú emberre, a ki megkönnyebbitené az ő munkáját. Elmondottam, hogy van egy barátom, egy tengerészkapitány, a kinek nagy hasznát vehetné. Cook láthatóan

megörült az ajánlatnak s kérte, hogy hagyjam nála névjegyemet, ő majd hívni fog.

Akkor jött közbe az utazása. Másfél hétig volt távol és felolvasásokat tartott több nagy városokban. November 3-ikán újra felkerestem az orvost. Az arca sugárzott az örömtől, midőn meglátott. „Örülök, hogy láthatom önt, mondotta. Szeretnék érintkezésbe lépni az ön barátjával.” Rövid beszélgetés után abban állapodtunk meg, hogy másnap bevezetem a kapitányt. November 4-én csakugyan elmentem a kapitánynyal. Én csupán pár szót váltottam az orrossal s egy másik terembe mentem át, ahol körülbelül másfél óráig várakoztam. A beszélgetést azonban hallottam s tudtam, hogy a tárgyalás az éjszaki sark körül forgott s az orvos könyveket adott át Loosenak s felírta egy darab papírra, hogy milyen adatokra van szüksége.

Cook azután elmondotta, hogy a Grahata szállodába fog átköltözni, mivel igen sokan zavarják naponta a munkájában. November 6-án Cook már a Grahataban lakott s itt kerestem fel a kapitánynyal. Cook akkor azt mondotta, hogy nagyon szeretné, ha mi is a szállodába költöznénk pár napra, míg ugyanis a kapitány elkészül munkájával. A szálloda vendégkönyvébe én a saját nevemet jegyeztem be, míg Loose kapitány Andrew H. Lewis név alatt szerepelt. Az orvos ugyanis azt mondta, hogy gyanút kellene, ha megtudnák, hogy ő egy tengerészkapitánynyal áll összeköttetésben. Én másfél napig laktam a szállodában s a Cookkal való ismeretség alatt 260 dollárt kaptam tőle. Ezen a pénzen becsületesen megosztottam a kapitánynyal.

Abban egyeztünk meg Cookkal, hogy ő ezer dollárt fizet, ha Loose kézen lesz a munkájával, 2500 dollárt akkor, ha az iratokat elküldi Kopenhágába, és 500 dollár tiszteletdíjat ad külön a kapitánynak, ha a kopenhágai egyetem valóknak fogadja el az ő bizonyítékait. Úgy beszéltek meg Cookkal, hogy ő november 21-én jön az én irodámba és akkor fogja kifizetni a 740 dollárt. Egész nap az irodámba voltam, de Cook nem jött.

Másnap délelőtt felkerestem őt a szállodában, de nem beszélhettem vele, mivel a felesége és Bradley, a Cook expedíció szervezője voltak nála. Láttam később, hogy lejöttek az emeletről és együtt elmentek. A bronxvil állomáson pár szót váltottunk s ő a fizetést másnapra ígérte. Azóta azonban nem hallottam róla. Eltűnt és senki sem tudja megmondani, hová távozott.

Loose kapitány vallomásában így szól: Az első találkozás első három percében meggyőződtem róla, hogy Cook sohasem járt az éjszaki sarkon. Fogalma sincs arról, hogyan kell csillagászati és földrajzi felméréseket felvenni. De imponált nekem ez az ember, mert hiszen nagyarányú bátorság kell ahhoz, hogy valaki, a ki annyira járatlan a csillagászat legelemibb kérdéseiben: a világ elé mert állni és azt meri hangoztatni, hogy ő járt az éjszaki sarkon. Azt azonban nem tudtam elképzelni, hogyan fedezte fel ő a sarkot, ha nem tud felméréseket eszközölni.

Beszélgetés közben így szóltam hozzá: „Orvos úr, lebet, hogy ön felfedezte a pólust, lebet, hogy nem. Aggódásra azonban nincs ok. Mert én tudok olyan tudományos adatokat adni önnek, hogy a kopenhágai egyetem hozzászólás nélkül fogja elfogadni azokat.” „Valóban?” kiáltott fel az orvos. „Tudom, hogy mit beszéllek, mondottam és nem akarom önt bolonddá tenni.”

A további beszélgetés folyamán kiderült, hogy Cook a Nansen és Sverdrup éjszaksarki utazók könyveit használta fel eddig a tudományos adatok megállapításánál, a kik elérték a 85-ik fokig. Cook szerint a sarktól csak öt fok választja el így az utazót, a min keresztül haladni már nem nagy dolog. Megkérdeztem azután, hogy az éjszaki útjáról kiadott jelentésében a fokok mellett miért használta a másodperceket, holott ez nem szokásos. Cook kijelentette, hogy az a nagyobb bizalom felkeltéséért történt.

Megmagyaráztam neki, hogy a bizonyítékokhoz szükséges tudományos és csillagászati felméréseknél szükség lesz tengeri térképre és más sarkutazók munkáira. Ő adott is nekem könyveket, melyeket magammal vittem s feldolgoztam azon adatokat, melyekre neki hamarosan szüksége volt, hogy beilleszthesse a munkájába.

November 6-án láttam újra Cook orvost s nemsokára a Grahataban szállodába költöztem. Munkám megkezdésénél azt kérdeztem tőle, hogy van-e az éjszaki sarkon légköri nyomás? Ő habozott és azt mondta, hogy nem tudja. És még napok mulva sem tudta elhatározni, hogy van-e depresszió a sarkon, vagy nincs.

Előzőleg sokat beszélünk Dunkleval s nevetve tárgyaltuk, hogy tulajdonképpen én leszek az éjszaki sark felfedezője, hiszen én csinálom a tudományos felméréseket. Ezek az adatok gyorsan készültek. Nansen munkájában olvastam, hogy ő Anoratobban látta a Capella nevű csillagot. Én is beirtam tehát egyszerre íten, hogy a Capella csillag látható volt az égen Cook anoratohi tartózkodása alatt.

A többi adatoknak a megállapítása azonban nebezebben ment s ugyancsak dolgoznom kellett két teljes napig. Az első estén megtörtént, hogy Dunkle magával vitte az órámat és én nem tudtam, hány óra van. Egy tengerészkapitány csak nem fogja megkérdezni a szállodai alkalmazottaktól, hogy mennyi idő van. Meg fogom állapítani tudományos alapon. A sextant a víz felületére állítottam, csakhamar megállapítottam, hogy New-York milyen szélességi és hosszúsági fok alatt fekszik s megállapítottam azt is, hogy 11 óra 02 perc.

Derekas, nagy munkát végeztem s örültem, mikor végére értem. Bizonyos öröm töltött el, hogy felfedeztem az éjszaki sarkot. Tisztában voltam azzal, hogy a kopenhágai tudományos egyetem valóknak fogja elfogadni a tudományos és földrajzi felméréseket.

A felmérésekről szóló eredeti jegyzeteket a New-York Times rendelkezésére bocsátottam. Midőn a kopenhágai tudományos egyetem tanári kara nyilvánosságra fogja hozni Cook bizonyítékait, össze lehet majd hasonlítani, hogy az én adataimból mennyit használt fel Cook orvos.

KÉPEINKHEZ.

Brüsszeli képek.

Brüsszel, a belga királyságnak fővárosa, igen régi város, a krónika már a VIII. sz. zadban említi. Ekkor a lotharingjai berczeg székbelye volt. Majd a Habsburg-ház hatalmába került s ez uralta hosszabb ideig. A XVIII. század kilencvenes éveiben pedig már hol a francziák hol az osztrákok hatalma alatt állott, majd 1815-ben Hollandiához csatoltatott. Végre, mikor 1831-ben

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legújanyosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. : : Telefon 88—59.

BUTOR

a Belgium királyság megalakult, annak fővárosává lett. Nagyságánál és lakosai számánál fogva a világvárosok közé nem sorolható ugyan, de rendkívül élénk kereskedése, jelentékeny ipara fényes építkezése és mert állandó királyi székhely — a nevezetesebb városok közé emelik. Brüsszelt több csatorna metszi át s ezek által a Schelde csatorna útján az éjszakai tengerrel is összeköttetésben áll. A város részben síkon, részben magaslaton fekszik. A magaslaton fekvő úgynevezett felső várost, a város közepe táján épített lépcsőzet kóti össze az alsó várossal. Templomai közül legkiválóbb a képeink egyikén látható Saint Gudule templom. Nevezetesebb épületei közül bemutatjuk még az V. Károly császár által építtetett Allee Verte elnevezésű királyi nyári lakot, úgyszintén az 1401-től 1442-ig épített városbázát, melynek 118 méter magas tornya csúcsát Mihály arkangyal 5,5 méter magas szobra díszíti; valamint az alsó városi iparoság úgynevezett „Czéhek bázisát”, a mely remek stílusával és monumentális arányaival szintén a város nevezetesebb épületei közé tartozik. Lakosainak száma a múlt század utolsó felében erősen megsaporodott, úgy hogy a külvárosok lakosságát is beleszámítva, ma már körülbelül 400.000 lakosa van. Többféle ipari termékei közül a brüsszeli csipke hazánk előkelőségei által is közkedveltségű iparcikk. Ezenfelül butor- és gépipari termékei is általánosan ismeretesek.

HIREK.

Egy csendőr megsebesítése. Sándor János bihartzordai őrsbeli csendőr, január 9-én délután, sétaközben egy vendéglőbe térve, ott Papp György földművessel szóváltásba elegyedett s ebből kifolyólag a helyiségből eltávozott. Papp György látva a csendőr távozását, őt társával utána sietett és azt még az udvaron utólérve, földre teperték, kardjától megfosztották s azzal a csendőr jobb arcát, fülét, hüvelykujját és balkeze fejét összevagdálva, súlyosan megsebesítették, ezenkívül még zseb-késsel is hátra szurták. A tettesek később a bihartzordai őrs egy járőre által elfogattak. A súlyosan sérült csendőr gyógykezelés végett, még az éj folyamán a nagyváradai csapatkórházba szállítottatt.

Támadó vadász. A krassó szörénymegyei Nadrág község erdejében, január 5-én délután 3 órakor, Öllár Valér furdiai orvosadás a nadrági őrsnek Girling János őrmester és Nagy János csendőrből állott járőrt megtámadta és arra, sérülés okozása nélkül, egy lövést tett. A támadást Girling őrmester egy, Nagy csendőr pedig két lövéssel viszonzták és a vadászot, homlokon löve, könnyen megsebesítették és elfogták.

Megtámadott csendőr. A bácsbodrogmegyei Bezdánban Kiss István ottani lakos, január 10-én délelőtt, Gyenei István bezdáni őrsbeli csendőrt, szolgálaton kívül megtámadta. A csendőr támadója ellen kardot használt és azt jobbkezén megvágva, a további támadásra képtelenné tette.

Ellenszegülések. Vas Lajos ohababisztrai őrsbeli ez. őrmester, január 8-án este 9 órakor a krassó-szörénymegyei Mál községben, Dragicz Teofil ottani lakos ellen-szegülő ellen, annak életveszélyes sérülésével végződő szuronyfegyvert használt. — Arató József keresztvári őrsbeli csendőr, január 8-án este 9 órakor a háromszékmegyei Bodolán, Gábor János, ottani szolgálégy ellenszegülő ellen szuronyfegyvert használt és azt súlyosan megsebesítette. — Kovács László belényosi őrs-

beli csendőr, január 8-án déltán a biharmegyei Tárkány községben, a hatósági közeg elleni erőszak büntetésével terhelt Szatmári Ferencz ottani lakos ellen, annak elővezetése közben kifejtett ellenszegülése miatt, könnyű sérüléssel végződött szuronyfegyveit használt.

A lábszáróvók, szürke bőrkezttyű és posztó nyak-kendő rendszeresítése tárgyában a folyó évi január hó 6-án 15144/eln. 909. szám alatt kiadott honvédelmi miniszteri rendeletet, a hozzátartozó végrehajtási határozványokkal együtt, lapunk mai számának hivatalos részében, teljtartalmulag közöljük.

KÜLÖNFÉLÉK

Ötven évi rab. A wethersfieldi állami börtönben él egy John J. Warren nevű rab, a ki teljes ötven év óta van bezárva czellájába s ötven év óta dolgozik az asztalos műhelyben és a legszebb munkák kerülnek ki a keze alól. Hosszú, hófehér haja vállára omlik s teljesen ősz már a szakáll is, melyet az állan növesztett. Oldalszakállát és bajuszát állanítón horotváltatja. Warren gyilkosság miatt került a börtönbe. Húsz éves korában megnősült s egy gyönyörű 17 éves leányt vett nőül. Egy év múlva azonban meggyilkolta a feleségét.

Kegyetlenül, hidegvérrel oltotta ki a fiatal szép asszony életét. Az asszonyt megragadta, egy víztartó medenczébe huzcolta s adlig tartotta a fejét a vízben, míg az megfulladt. Az esküdszék elsőfoku gyilkosságban mondotta ki bűnösnek, mire a bíróság halálra ítélte. Connecticut kormányzója életfogytig tartó börtönre változtatta a büntetést. De sem a tárgyalás alatt, sem azóta nem tudta meg senki, hogy mi készítette Warrent a gyilkosság elkövetésére. A világ legidősebb rabja a napokban fogja betölteni fogságának 50 éves évfordulóját, s ekkor kerül tárgyalásra a bíróságon a kegyelmi kérvénye, melyet nemrégiben nyújtott be. Az öreg rab ugyanis szabadság után vágyik s életének hátralevő részét mint szabad polgár akarja eltölteni. A börtön igazgatósága is érdeklődéssel várja a bíróság határozatát s már most sokat beszélnek róla, hogy az öreg rab hogyan fogja magát érezni, ha kiszabadul. Milyen hatással lesz rá az a csodás, mesékbe illő haladás, melyet az Egyesült-Államok ötven év óta megtett. A fahazak helyén felhőkarczolók emelkedtek, az utcák esténként tündéri fényességben úsznak, hatalmas alkotású mozdonyok és villamosok futnak keresztül az Egyesült-Államok nagy országutjain és olyan bámulatos a haladás minden tőren, melyről ember ötven esztendővel még nem is álmodott. Hogy fog hatni a káprázatos haladás erre a lelkileg összetört emberre? Nem fog-e visszakivánkozni a börtön sötét omljába? Ki tudja megmondani? Pedig valószínűleg kegyelmet fog kapni.

A gyermek munka Indiában. Az utolsó évtizedekben India nagyobb városaiban, különösen Bombayban és Kalkuttában az ipar oly lendületet vett, hogy az Angol-országból s kiváltképen Lancashireből behozott áruk-nak veszőlyes vetélytársává vált. Elősegítették az indiai ezikkek versenyt a kisebb munkabérek és a hosszabb munkaidő. A lancashiri gyárosok, kivitelüket féltve, az angol miniszteriumnál közbenjártak, mely elrendelte, hogy az indiai munkáviszonyokat Smith II. tanulmányozza, továbbá külön bizottságot küldött ki, melynek feladatává tette, hogy az indiai viszonyok figyelembe-vételével új munkástörvényt tervezzen.

Az ez időszertint érvényben levő indiai gyári törvény nem állapítja meg a férfi munkások maximális munka-

idejét, ezzel szemben meghatározza, hogy nőmunkások naponta 11 óránál, kilencz és 14 év közötti gyermekek pedig hét óránál többet nem dolgozhatnak. Kilencz éven alól a gyermekek nem dolgozhatnak. A kiküldött bizottság sok esetben talált kilencz éven alóli gyermekmunkásokat, úgyszintén 8-14 év közötti gyermekeket, a kik naponta 12 óránál többet dolgoztak. Ezeket a lehetetlen viszonyokat meg fogja szüntetni az iparfelügyelői intézmény, melynek kötelessége tették a gyermekmunkások szigorú ellenőrzését. Tervben van, hogy 9-14 év közötti gyermekek az eddigi hét óra helyett csupán hat órát dolgozhatnak és hogy továbbá 14-18 év közötti munkások részére új korosztály állapíttassék meg 12 órai legnagyobb napi munkaidővel.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéiratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően az övegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen és így a felesleges kérdézközléseknek eleje vétesseék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

28. Jogi tanácsokat — főleg az ilyen bonyolultnak látszó ügyekben nem adhatunk, mert a tárgyrakat nem ismerjük. Sürgetésnek aligha lenne fogantaja.

N. örsv. Sz. Kelebia Igényjogosultsági igazolvány alapján a m. kir. postához átlépett altiszteknek előzőleg eltöltött szolgálati ideje, esetleges nyugdíjazásuknál figyelemba vétetik.

P. M. örsv. Bácsstóváros. Budapesti m. kir. posta- és táviratigazgatóság Budapest, IV. koronaherczeg utca 13-15.

B. L. cz. örsv. Szerbittebe. Ha sérelmet vélt szenvedni a felsoroltakkal: éljen panaszlási jogával, egyébként pedig kérdéseit felelet nélkül hagyjuk, mert meggondolatlanságra vallanak.

Biró cz. örsv. Alsópodásága. „Zetelaki” az illető úrnak nevesi előneve.

D. S. Szolgálati ügy. Ne fájjon magának a más feje.

Önkéntes. Főfeltétel a tisztvi vizsga sikeres letétele; jogi képzettség előnyt biztosít. Vonatkozó kérvény a vizsga letételt követő év tavaszán a hadügyminiszterhez ezimezve, minden melléklet nélkül, szolgálati úton előterjesztendő.

G. Zsoldjának visszatérítésére igénye nincs, mert nem a szolgálatteljesítés közben szenvedett sérülés „közvetlen” következményeként ápolgatott a kórházban. — 2. Nézetünk szerint ez nap kellett volna felbecsülni a közvagyonát, a mikor Ön az úrsra megérkezett. Ha tényleg úgy áll a dolog, a hogy Ön írja, akkor vonatkozó kérelmét szolgálati úton adja elő előljáró szárnyparancsnokságánál, a mely majd dönt.

P. G. csendőr Töketeresbe. 1. Még nem tudni biztosan. 2. Igen, úgy szolgálatban, mint szolgálaton kívül.

R. F. Szolgálati ügy.

Is. G. Ahhoz nem kell kimaradási engedély, mert istentisztelet; de utána haladéktalanul haza kell térni.

J. örsv. Leasoncz. Egy gyermekkitétel — helyesebben gyil-

kosság kiderítése című czikke. miután az abban ismertetett nyomozást nem annyira kellő következetességgel, mint inkább túlságos önhittséggel kezdte meg és csak mikor ebbeli tévedését belátta, akkor vezette a helyes és eredményes vezető irányba a nyomozást: ennél fogva nyomozási eljárásában semmi érdekesség nem lévén, nem közölhető.

Vitatkozók. Három éven felüli, de öt éven belüli szolgálat után 900 kor., öt éven felül 1800 kor., hat éven felüli csendőrségi szolgálat után 2200 kor.

Bisztravölgyi Szabályrendeletileg megállapított árak minden jegyzőségnél ki vannak függesztve és a felszámítás helyességéről bárki meggyőződhetik.

K. J. 21. A „Magyar állam”-hoz tartozik ugyan, büntető törvényünk hatálya azonban arra nem terjed ki, mert annak külön törvénye van.

F. J. Szolnok. Ha már táncolt vele, akkor ismernie kell, mert hiszen bemutatkozás nélkül nem kérhet fel tánczra; ha pedig ismeri, köszönni is kell. A ki ezt elmulasztja, illetlenséget követ el.

M. Gy. I. 1. Sorajegyeire később. 2. Megszakítást nem képez a nyugdíjazásnál az előzőleg töltött csapatbeli szolgálati idő is beszámíttatik.

P. L. 63.

Bizalom. Ily ügyekben — sajnálatunkra — nem járhatunk el. Az elintézésről értesítve lesz. Ha kézhez veszi, másolja le egynehányszor; a másolatokat a szárnyparancsnokság is hitellel sitheti. Az eredeti példányt tartsa jövőben mindig vissza.

Varju Nem.

N. B. 10. Nem.

B. D. cz. örsv. Zsidorin. 1. Tudnunk kellene, hogy elhunyt-nak mennyi alapfizetése volt? 2. Milyen nyugdíjtörvény megalkotását gondolja?

29. Jogtalan eltulajdonítás.

25. A 12. ténylogességi szolgálati év betöltésének napjával; az időleges nyugállományban töltött idő nem jöhet számításba.

P. J. cz. örsv. Ipolyszalka. Igen.

Sz. J. csendőr. Szentgotthárd. Jubileumi keresztre igénye nincs, mert 1908 december 2-án nem állott tényleges szolgálatban.

Kiváncsi. Semmi különös oka nincs. Valószínűleg még nem került öre a sor. Csak türelem, minden megjön a maga idejében.

Fiatal. Hogyne volna szabad? Más hiba lesz ott, a mire szeretett volna választ kapni, csak hogy azt nem írta meg; gondolatolvasással pedig nem foglalkozunk.

Kiváncsi. Nincs kizárva; adja elő kérelmét szolgálati úton. Levélben jelzett bélyegeket elfelejtette mellékelni.

Vitát. 1. Idő nincs sehol meghatározva. 2. A nőtlen legényeknek. 3. Szolgálati ügy.

Sz. M. cz. örsv. Sztapár. Engedélyozva lett, azóta már valószínűleg meg is kapta.

Visszavágó. 1. Nem lehetetlen. 2. Helyesen gondolja. 3. Kérvény szolg. úton lévén előterjesztendő, a maga részéről semmi nevének erkölcsi bizonyítványa, születési anyakönyvi kivonata és esetleges vagyonára vonatkozó okmányok mellékelendők. 4. Nincs kizárva. Beszámíttatik. 5. Zsebkönyv nem szerozhető be, a másikat könyv ügyében forduljon a Várnay ezéghoz. 10 fillér bélyeget lapunk javára bevételeztük.

St. örsv. Baganier. 3277 kor.

N. S. cz. Rekető. A ki járőrvezetőként ki lesz rondolva.

115. Nem lévén „Katonai fürdő- és gyógyintézet”-ről ezó, az ill. szab. 45. §. 13. pontjában foglaltak az ön esetére nem vonatkoztathatók.

Csusz, köszvény, reuma		AZ ERŐSÍTŐ ITT		Az ár és 45 f. postaköltség	
ideges fejtájás, hűlés,		CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS		beküldése után vagy után-	
idegbaj, mindennemű				vétel nélkül	
csontbántalmak ellen		Farkra menő hálaáratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatás van. Valódi csak nálam kapható.		Szenthe Lajos gyógysz.	
kitűnő hatásának bi-		Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.			
zonyult szer				Budapest, Damjanich-utca 2.	

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

O császári és apostoli királyi Felsége 1909 évi december hó 14-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. és m. kir. horvát-szlavon csendőrség egyenruházatában az alábbi változtatásokat legkegyelmesebben megengedni méltóztatott:

1. A havidijasok és tisztjelöltek (rangosztályba nem sorolt havidijasok) részére az eddigi barna bőrkesztyű helyett szürke bőrkesztyű rendszeresítettik. Ily bőrkesztyűk báborban minden alkalommal, békében pedig szolgálatban, — a teljes díszben és díszben való megjelenés kivételével — viselendők; továbbá viselhetők a szolgálat megkezdéséhez és befejezéséhez teendő ut alatt, valamint lovaglásoknál, kerékpározásnál, utazásoknál és a helyőrségi állomásokon kívül való tartózkodás alatt.

Egyéb szolgálaton kívüli alkalmakkor, valamint teljes díszben és díszben mindenkor a fehér kesztyűk viselendők.

Továbbszolgáló altisztek (a csendőrség összes legényeági egyénei) a szürke bőrkesztyűt akkor viselhetik, midőn a havidijasok ily kesztyűket használhatnak.

2. Barna bőrből készült lábszáróvó — mint a magyar királyi honvédségnél — a törzs- és főtisztek részére rendszeresítettik. A bőr lábszáróvókat mindazon tisztek viselhetik, kik békében vagy báborban lovasítva vannak. A bőrlábszáróvók szolgálatban lóbaton minden alkalommal — diszrubázat kivételével — feltétlenül viselendők. Lóbaton való diszkivonulás alkalmával, úgy mint eddig, a csizmák használandók.

A lábszáróvók (csizmák) az erre jogosítottak által csizmanadrággal (csizmanadrággá átalakított pantallóval) szolgálaton kívül is — de gyalog csak kedvezőtlen időjárás esetén — viselhetők.

A használat közben sötét színűvé vált lábszáróvókat a fent említett összes alkalmakkor szabad viselni.

3. A csendőrség összes egyénei részére a köpenyposztóhoz hasonló színű kékeszürke gyapotszővetből készült nyakkendő rendszeresítettik.

Hideg elleni védekezés céljából a felöltött köpenynél a nyakra való mellett (diszöltözlet kivételével) a zubbonygallér körül fektetve, szolgálatban és szolgálaton kívül is viselhető.

Minden más alkalommal kizárólag az eddigi nyakra való használandó.

Végrehajtási határozványok.

A lábszáróvók alakja az 1909. évi január 7-én 1. számú Rendeleti Közlönyben (Szabályrendeletek) van leírva.

A nyakkendő körülbelül 110 cm. hosszú, 25 cm széles és a széleken be van szegve.

Az 1. pont utolsó bekezdésében említett egyének a diszrubázathoz fehér kesztyűt tartoznak viselni.

Ugyanazon egyéneknek ugy szolgálatban, mint szolgálaton kívül szürke (telen béelt) bőrkesztyű viselése megengedettik, de nem kötelező.

Kelt Budpesten, 1910. évi január hó 6-án.

*Jekelfalu*sy Lajos, s. k.*

Őrsök lovasítása.

A m. kir. VIII. számú esendőrkerület nagykárolyi szárnyához tartozó nagykárolyi, esengeri, porcsalmi és fehérgyarmati gyalogőrsök 1909 december 30-án, a nagyváradi szárnyhoz tartozó zsákai és komádi gyalogőrsök pedig 1910 január 1-én lovasítottak.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. II. számú csendőrkerület pancsovai szárnyának czrepajai őrsé, 1910 január 1-én Dobriczára helyeztetett át.

Különítményfelállítás.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület löcsei szárnyának területén Tátralomniczon, 1910 január 11-én egy két főből álló különítmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Szabó Mihály, IV. számú csendőrkerületbeli járőr-ormester, 21 évet megaladó, bosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén, mindenkor fáradatlan buzgalommal kifejtett eredményes tevékenységeért.

Előléptettek:

1910. évi január hó 1-ével:

az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Böjte Ferencz, Prigye János, Dézsi György, Deák József, Szócs György, Domokos Antal, Nagy János, Bitai Mózes, Kolbász György, Györke Mózes, Bodó Albert, Janó Gáspár, Csibi Sándor, Gáspár József, Fábrián Károly, Zakariás János, Didek László, Nyirő Károly, Vincze Márton és Krisán János csendőrök, csendőr-czimzetes őrsvezetők.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfuvó-hangszert, húr, sító, míg **Reményi** legújabb képe külön költségetes díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:
László Elek cz. őrsvezető, 1909 december 22-én,
Etédi Ferencz őrsvezető, 1909 december 25-én, Bende
Ferencz és Bokor Mózes cz. őrmesterek 1909 deczem-
ber 27-én.

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Man Miklós cz. őrmester 1909 október 6-án, Szabó
János II. és Varga Antal cs. cz. őrsvezetők 1909 októ-
ber 7-én, Pelle Pál cz. őrsvezető és Kentler János cs.
cz. őrsvezető 1909 október 8-án, Szokol Pál cz. őrs-
vezető okt. 9-én, Mosó István cs. cz. őrsvezető decz.
29-én és Siba Béla cz. őrmester 1909 december 30-án.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Pari András cz. őrsvezető 1909 december 19-én.

Járőrvezetői jelvényekkel elláttattak:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Verecs József, Gugán István, Bozsik István, Pavlov De-
metri, Mirkov Milos, Tóth István III., Todorán András,
Martin Tamás, Bán Sándor, Lepsy Ferencz, Lukács Pé-
ter, Bozó János, Balázai András, Darabán János, Zsol-
nai András, Schaffer Ferencz, Kulkán János és P. Szabó
János csendőrök; továbbá

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Kassai Albert, Máté Antal, Albert Antal, Ágoston
Gyula, Buhn András, Szalánczi Gyula, Gál András,
Orbán Mózes, Kovács Ádám, Farkas Mihály, Szidon
György, Imre Márton, Mihály Ignátz, Ambarus János,
Podor Gábor, Szemeraiy Imre, Koncsag Kálmán, Sze-
nkovics Antal, Benczö István, Samu János, Dobri József
Szabó András I., Illyés Ferencz, Bors Simon, Márton
Ferencz, Szabó Károly II., Szabó András II., Farkas
Mónó, Bacsó Ferencz, Nagy György, Demeter Lajos és
Tóth Gábor csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Ballásch Mihály csendőr, a m. kir. belügyminister
urnak 1909 november 22-én 144257/VI-a szám alatt
kelt engedélye alapján vezetéknévét „Balázs-ra vál-
toztatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Halász István cz. őrsvezető, Bajka Annával, 1909
december 26-án Hidvégén.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a mohácsi királyi járásbírósnál. Fizetés
pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középkolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a pécsi kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi február
hó 5-ig.

Egy irtóki állás a budapesti kir. ügyészségnél. Fizetés 1400
korona. Lakpénz 800 korona. Magyar nyelv szóban és írásban.
Négy középkolai osztály. Kérvények a budapesti ügyészséghez
1910. évi február hó 31-ig.

Egy kezelői állás a 14-ik hadtest katonai építőosztályánál
Fizetés évi 1200 korona, az évi 1680 korona fizetéssel járó I-
osztályba való előléptetési várománnyal, szabályszerű
szállásilletmény és 120 korona egyenruházati pótlék egy-
szermindenkorra. Feltételek: A német nyelv teljes ismerete
szóban és írásban. Szép kézírás. Az irodai és kezelő szolgálat
ismerete. Hat hónapig terjedhető esetleges próbaszolgálat. Kér-
vények 1910. évi február hó 20-ig a 14. hadtest katonai építő-
osztályához küldendők be.

Egy kezelői állás a 12-ik hadtestparancsnokságnál. Fizetés évi
1200 korona, az évi 1680 korona fizetéssel járó I-
osztályba való előléptetési várománnyal, szabályszerű szállásillet-
mény és 120 korona egyenruházati pótlék egyszermindenkorra.
Feltételek: A német nyelv teljes ismerete szóban és írásban. Fo-
lyékony és csinos kézírás. A közigazgatási szolgálatban való jár-
tasság. Azonkívül kívántatik: a magyar és román nyelv ismerete.
Hat havi próbaszolgálat. Kérvények 1910. évi február hó
20-ig a 12-ik hadtestparancsnoksághoz küldendők be.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a poloskák petéikkel ki nem irt-
hatók. Míg a Löcherer-féle Cimerin poloskairtóval történetek próbák
behizonyult, hogy a Cimerin nemcsak az élő poloskákat öl meg, de a
peték a Cimerin hatása folytán nyomban kiszáradnak s többé ki nem
kelnek. A Cimerin mindenütt használható, szövetet, burokat, falat vagy
festést nem plaszt, foltot sem hagy. Próbavég felekezdővel 1 kor.,
Nagy vegy 2.40 fill. Ahol nem kapható, oda küld Löcherer-Gyula
gyógyszerész Bártfa.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Szives tudomásul, hogy a lovaglási vezényszavak füzeté, nemkülönben kérdések
és feleletek az illeték szabályzatból megjelentek és raktárunkban kaphatók.